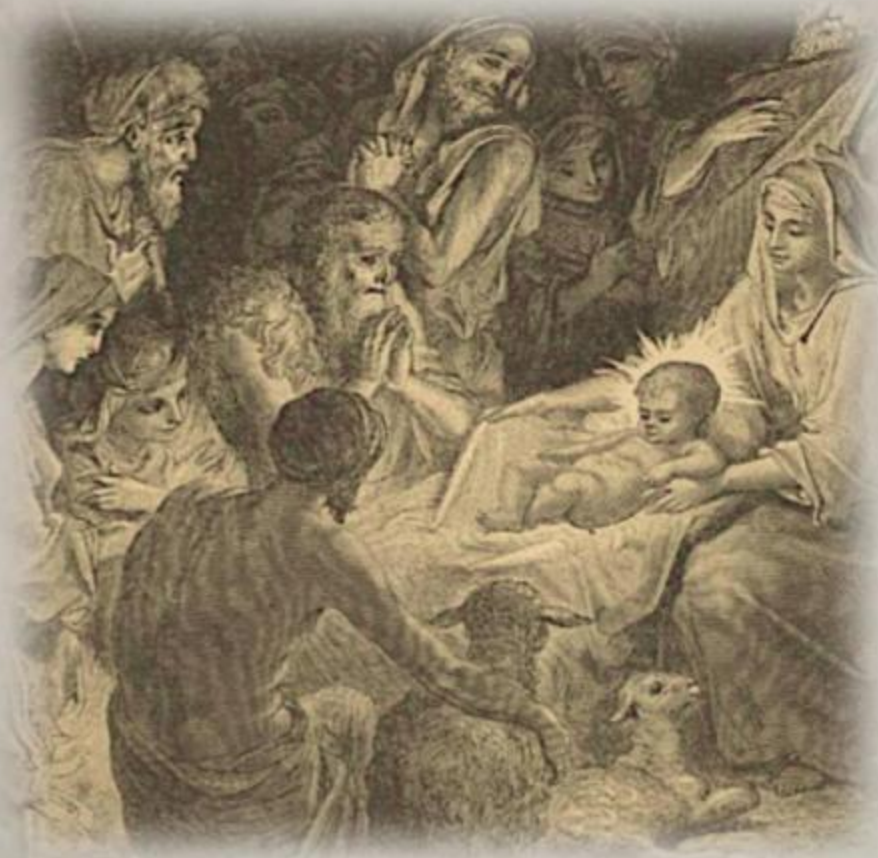

Christ

THE MYSTERY OF GOD

**God's Message of
Forgiveness & Reconciliation**

Randolph Dunn

Kristy - Ny misterin'Andriamanitra

Nataon'i Randolph Dunn

Toko 1.

Ny andro faranyamin'ny famoronana araka ny voarakitra ao amin'ny Genesisy 1:26-27 dia "Ary Andriamanitra nanao hoe: Andeha Isika hamorona olona amin'ny ny endritsika, araka ny tarehintsika, ary aoka izy hanjaka amin'ny hazandrano ao amin'ny ranomasina sy ny voro-manidina.

ny biby fiompy sy ny tany rehetra ary ny biby rehetra izay mihetsiketsika amin'ny tany. Koa Andriamanitra ô nahary ny olona tahaka ny endriny, araka ny endrik'Andriamanitra no namoronany azy; lahy sy vavy no namoronany azy".

Fanehoan-kevitra ny mpamoron-javatra: Tsy nitovy tamin'ireo zavaboariny hafa rehetra tahaka ny olombelona ity zavaboaryity

natao araka ny endrik'Andriamanitra, araka ny endriny. Tsy dika mitovy marina

amin'Andriamanitra ny olombelona. Noforonina nofo aman-dra ny olona fa fanahy kosa Andriamanitra. Hevitra farany.

Napetrak'Andriamanitra ho eo anivon'ny zavaboariny sisa i Adama sy Eva mba hanapaka sy hanjaka aminy. Nasainy niasa sy nikarakara an'izany i Adama. "Ary Jehovah Andriamanitra nandidy an-drahehilahy hoe: Ny hazo rehetra eo amin'ny saha dia azonao ihinanana, fa ny hazo fahalalana ny tsara sy ny ratsy dia aza ihinanana, fa raha mihinana azy ianao, dia ho faty tokoa." (Genesisy 2:16-17).

Fanamarihana: Nomen'Andriamanitra fahafahana hisafidy ny olona.

Nitafy bibilava ny Devoly mba haka fanahy an'i Eva. "Rehefa hitan-dravehivavy fa ny vokatra ny

ny hazo dia tsara hohanina sy mahafinaritra ny maso, ary mahafinaritra koa mba hahazoana fahendrena, izy naka ny sasany ka nihinana. Ary nomeny koa ny vadiny, izay niaraka taminy, ka nohaniny. (Genesisy 3:6).

Nihaino ny laingan'i Satana ilay lehilahy, ka nifidy ny faniriany noho ny fankatoavana, ka nitsahatra tsy ho olo-marina intsony ary nanapaka ny fifandraisana akaiky nananany tamin'Andriamanitra, izay namorona azy.

Misyvokany anefa ny tsyfankatoavana, ary amin'ny toe-javatra sasany, dia metytsy ho hita ny ota raha tsyamin'ny fitsarana rehefa miatrika an'Andriamanitra ny olona iray. Amin'ity tranga ity, ny vokany dia avy hatrany. Nesorina tao amin'ny paradisa ho any amin'ny tany feno fisasarana sy fanaintainana izy ireo. Hoy Andriamanitra

tamin'ilay menarana: "Satria nanao izany ianao, dia voazona ianao noho ny biby

fiompy rehetra sy ny bibidia rehetra! Handadyamin'ny kibonao ianao, ary vovoka no hohaninao amin'ny andro rehetra hiainanao.

Fa Andriamanitra dia nanana drafitra hamerenana ny olona amin'ny toe-javatra voalohany sy ny fifandraisany aminy.

Fanehoan-kevitra: Noho io fahotana io, dia tafasaraka tamin'Andriamanitra i Adama sy i Eva ka nila tafaray taminyndray. Io fampihavanana io dia mitaky sorona tonga lafatra noho ny fahotan'izy ireo noho ny tsy fankatoavana. Io sorona lavorary io dia toa manondro an'Andriamanitra tonga olombelona ho sorona fanavotana noho ny fahotany sy ny hafa rehetra ho avy.

“Finoana no nanaovan'i Noa sambo-fiara hamonjena, rehefa nampitandremana ny amin'ny zavatra tsy mbola hita. ny fianakaviany. Tamin'ny finoany no nanamelohany izao tontolo izao ka tonga mpandova ny fahamarinana avy amin'ny finoana.” (Hebreo 11:7).

Nolazain'Andriamanitra tamin'i Noa izay tsy maintsyataony mba hamonjena ny olo-marina tsy ho ringana amin'ny safo-drano mananontanona. Tsy isalasalana fa toa tsy mahazatra ireo toromarika ireo fa tena miharihary. Mety ho nanontany tena mihitsy aza i Noa hoe ahoana no nahavonjy azy sy ny fianakaviany ny sambo iray tsy vita afa-tsy tamin'ny karazana hazo iray tena lava sy lehibe ary avo, izaymisy varavarankely sy varavarana iraymonja. Na izany aza, dia nanomboka nanorina avy hatranyizy nampitandrina ny hafa ny amin'ny vokatry ny fomba fiainany nikomy sy nanota. Rehefavita ny sambofiara dia niditra tao amin'ny sambofiara i Noa sy ny fianakaviany ary nampidirin'Andriamanitra tao anatin'ny sambofiara ireo biby mifoho rivotra. Rehefa nakaton'Andriamanitra ny varavarana, dia novohany ny loharanon'ny lalina sy ny varavaran'ny lanitra handrakotra ny tany. Rehefa afaka andro sy volana dia nihena ny rano. Dia nivoaka avy tao anaty sambofiara i Noa sy ny fianakaviany ary ny biby.

Nanorina alitara avy hatrany i Noa, nanao sorona, ary nivavaka tamin'Andriamanitra.

Fanehoan-kevitra ny Mpanoratra: Ao amin'ny toko enina monja amin'ny boky voalohany ao amin'ny Baiboly no nahitantsika toe-javatra telo izaytsy nankatoavan'ny olona ny didin'Andriamanitra, ka nosoloany ny faniriany manokana; ny iray tsy nankatò satria

mahafinaritra ny maso sy zavatra irina mba hampahahendry azy, ny iray tsy nankatò tamin'ny fanolorana fanatitra, fanompoam-pivavahanatsy sitrak'Andriamanitra ary nisy antokon'olona tsy nankatò satria ratsy foana ny eritreritra sy ny fisainan'nysainy. Tsyfaly Andriamanitra

tamin'ny toe-javatrarehetra, ka nitsara ny zavatra nataony tamin'ny fitsipiny, tamin'ny Teniny. Ilay Andriamanitra marina, ilay namorona azy ireo, dia nametraka ny vokatry izay heveriny fa metyamin'ny zavatra ataon'izy ireo. Hevitra farany.

fanontaniana

1. Mitranga ny fahotana rehefa manaiky ny fanirian-dratsiny ny olona iray?

Marina ___ Diso ___

2. Tsy isalasalana fa fantatr'i Kaina izay nolazain'Andriamanitra tamin'i Kaina hoe "raha manao ny tsara ianao."
ny karazana (ireo) fanolorana

tian'Andriamanitra. Marina ___ Diso

—

3. Hita tamin'ny zavatra nataony ny finoan'i Noa.

Marina ___ Diso ___

4. Andriamanitra dia namela ny olona izay tsy mitazona ny fahalalana Azy

- a. ___ Manana saina maloto
- b. ___ Aoka ho feno faharatsiana
- c. ___ Aoka ianareo ho mpanendrikendrika, miavonavona, ary miavonavona
- d. ___ Aoka ho tsy manam-pinoana, tsy misy fo, ary masiaka
- e. ___ Izy rehetra eo ambony ireo

5. Ny olona rehetra tamin'ny andron'i Noa dia nanao safidy ny hanohy ny fiainana amin'ny faharatsiana.

Marina ___ Diso ___

Toko 2.

Fampanantenan'Andriamanitra.

Tera niteraka an'i Abrama; Rehefa tonga olon-dehibe Abrahama, dia nampanantena an'i Abrama Andriamanitra. "Ary Jehovah efa nilaza tamin'i Abrama hoe: Mialà amin'ny taninao sy ny firenenao ary ny ankohonan'ny rainao, ka mankanesa any amin'ny tany izay hasehoko anao, ka hataoko ho firenena lehibe ianao, ary hitahy anao Aho, ary hahalehibe ny anaranao, dia ho fitahiana tokoa ianao; hitahy izaymanisy soa anao Aho;

3) Novan'Andriamanitra ho Abrahama ny anaran'i Abrama rehefa nanao ny fanekenany taminy Izy. Noho izany, Nandao ny tranony i Abrahama ary nankany Kanana.

Ny fanamarihan'ny Mpanoratra: "Finoana no nitoerany tao amin'ny tany

nampanantenaina toy ny vahiny any an-tany hafa, ary nitoetra an-day izy, tahaka an'Isaka sy Jakoba, izay niara-mandova izany teny fikasana izany taminy; (Hebreo 11:9-10) Tokony hazava fa ny fampanantenan'Andriamanitra tamin'i Abrahama dia natao ho an'ny olombelona rehetra fa tsy ho an'ny firenena iray, satria efa ho 400 taona mahery talohan'ny nahatongavan'ny Isiraely ho firenena iray. Hevitra farany.

Tatỳ aoriana, rehefa lehibe Isaka, dia nandidy an'i Abrahama Andriamanitra mba hanolotra an'i Isaka ho fanatitra dorana. Fitsapana ny finoan'i Abrahama izany.

Nieritreritra i Abrahama fa satria nomen'Andriamanitra an'i Isaka izy, rehefa tsy afaka ny hanan-janaka izy sy Saraha, dia afaka namerina an'i Isaka tamin'ny matyIzy mba hanatanterahana ny fampanantenany.

Inona no zava-dehibe amin'io fifandraisan'Andriamanitra sy Abrahama io? Voalohany indrindra,

Andriamanitra dia mitaky fankatoavana amim-pahatokiana. Tamin'nyalalan'ny finoan'i Abrahama no niantombohan'ny fampanantenan'Andriamanitra hanome lalana ho an'ny olona hihavanana Aminy, izay mampiseho ny misterin'Andriamanitra. Tsy ho tanteraka izany raha tsy taona maro tatỳ aoriana, rehefa nanolotra ny tenany ho sorom-panavotana ho an'ny fahotan'ny olombelona ijesosy avy any Nazareta, tamin'nyalalan'ny fahatokiana feno fankatoavana. Tamin'ny alalan'i Isaka, ilay zanaky ny fampanantenana, fa tsy an'i Ismaela

lahimatoa, fa hitohy ny fanekena satria taranak'i Isaka tamin'ny alalan'i Davida ijesosy.

Fampanantenan'Andriamanitra fa amin'ny alalan'i Abrahama no hitahiana ny firenena rehetra ambonin'ny tany.

Noho izany,tsy misy fomba ahafahan'ny olombelona mahazo fampihavanana. Fampanantenana sy resaka toe-tsaina, finoana ary fankatoavana an'iJesosy Kristy, ny Teniny, ny Hafatry ny Fampihavanana. izany

tsy tokony hahagaga fa Andriamanitra dia mitahy ny mahatoky sy mankatò ary manala ny maditra tsy mankatò.

Noho ny olana teo amin'ireo mpiandry ondrin'i Abrahama sy Lota, zana-drahalahiny, dia navelan'i Abrahama hifidy ny taniny i Abrahama ary haka faritra hafa i Abrahama. Nofidin'i Lota ny faritra tsara kokoa akaikin'ny tanànan'i Sodoma. "Ary hoy Jehovah:

Satria lehibe ny fitarainana momba an'i Sodoma sy Gomora, ary satria lehibe indrindra ny fahotany, dia hidinaAho ka hizaha na efa nanao araka ny fitarainana efa tonga tamiko ihanyizy, na tsia, ary raha tsy izany, dia ho fantatro." (Genesisy 18:20-21).

Talohan'ny nanirahan'Andriamanitra ny anjely handrava an'i Sodoma, dia nambarany tamin'iAbrahama ny fikasany izay nitalaho tamin'Andriamanitra mba hamonjy an'i Sodoma noho ny fisian'ny olo-marina

nonina tao. Vitsy anefa no nisy. Niseho tamin'ny takariva àry ireo anjelin'Andriamanitra nitarehin-dehilahy, niditra tao an-tanànan'i Sodoma. Rehefa nahita ireo mpitsidika ireo i Lota, dia nanery azy ireo hiditra tao an-tranony teo ambany fiarovany.

Nantsoin'Andriamanitra ho any an-tany lavitra i Abrahama, fonyizy nonina tany Oran'ny Kaldeana. Tsy nanana izy toerana hiantsoana trano; fampanantenana ihany fa hanana trano ny taranany indray andro any. an'i Abrahama ho lasa andevozin'ny Ejipsianina ny taranany. Andriamanitra nanafaka ny Zanak'i

Isiraelita avy tamin'ny fanandevozana tamin'ny alalan'i Mosesy mba ho any amin'ny tany lovany, dia ilay tany nirenireny Abrahama.

Ny dian'nyZanak'Isiraely nankany amin'io tany lavitra io, dia i Ejipta, dia nanomboka tamin'ny

fihetsika kanosa nataon'ny zanak'iJakoba tamin'iJosefazandrinylahy, rehefa namidiny tamin'ny

antokon'Isimaelita, taranak'i Ismaela lahimatoan'i Abrahama, izy. Namidin'izy ireo ho andevo tsotra izy, ary avy eo dia namitaka an'iJakoba mba hino fa novonoin'ny bibidia i Josefa. Nitoetra ho

mahatoky tamin'Andriamanitra i Josefa ary nampiasa azy Andriamanitra tamin'ny fikasany hamorona firenena matanjaka avy amin'ny taranak'i Abrahama. Io firenena io dia hitranga aorian'ny fanandevozana an-taonany maro ao amin'ny firenena iray izay nivavaka tamin'ireo andriamanitra nataon'olombelona fa tsy tamin'ilay Andriamanitra Mahery Indrindra.

Fanehoan-kevitra ny Mpanoratra: Moa ve ireo olona milaza ho olon'Andriamanitra mamela Azy hampiasa azy ireo tahaka an'i Josefa? Hevitra farany.

Rehefa afaka efa-jato taona teo ho eo tany Ejipta, dia teraka i Mosesy. Nasain'i Farao hovanoina ny zaza hebreo rehetra. "Finoana no nanafenan'ny ray aman-drenin'i Mosesy azy telovolana, rehefa teraka izy, satria hitany fa tsy zaza izy ka tsy natahotra ny didin'ny mpanjaka." (Hebreo 11:23).

Nahita an'i Mosesy ny zanakavavin'i Faraô izay nangoraka azy. Niantso ny anabavin'i Mosesy Ary hoy ny reniny sy ny zanakavavin'i Faraô taminy: Ento ity zaza ity, ka tezao ho ahy, fa izaho mandoa anao.' Dia nentin'ilay vehivavy ilay zaza ary nampinono azy. Rehefa lehibe ilay zaza dia nentiny tamin'ny zanakavavin'i Faraô, dia tonga zanany izy. Dia nataony hoe Mosesy ny anarany, fa hoy izy: Izaho no naka azy avy tao anaty rano." (Eksodôsy 2:9-10).

Nentin'ny renin'i Mosesy tany amin'ny zanakavavin'i Faraô i Mosesy, tamin'ny fotoana mety. "Ary Mosesy dia nampianarina ny fahendrena rehetra nananan'ny Egyptiana, ary nahery tamin'ny fiteny sy ny asa; ary rehefa efa-polo taona Mosesy, dia nikasa hitsidika ny Zanak'Isiraely namany izy; (Asan'ny Apostoly 7:22-25).

"Finoana no nandavan'i Mosesy hatao hoe zanaky ny zanakavavin'i Faraô, rehefa lehibe izy.

Naleonynampijalina niaraka tamin'ny vahoakan'Andriamanitra toy izay hankafy ny fahafinaretan'ny fahotana mandritra ny fotoana fohy. Noheveriny ho zava-dehibe kokoa noho ny an'i Kristy ny fahafaham-baraka ny haren'i Egypta, satria niandry ny valim-pitiany izy. Finoana no nandaozany an'i Ejipta, fa tsy natahotra ny fahatezeran'ny mpanjaka; naharitra izy, satria nahita Ilay tsy hita". (Hebreo 11:24-27).

Fanehoan-kevitra ny Mpanoratra: Rehefa avy nampiofaninatamin'ny fomba rehetra nananan'ny Egyptiana mandritra ny efa-polo taona, Andriamanitra

Nampiofana an'i Mosesy mandritra ny efa-polo taona hafa ho mpiandryombany izy talohan'ny niantsoana azy hitarika ny an'i Abrahama taranaka avy amin'ny fanandevozan'ny tany nampanantenaina an'i Abrahama sy Isaka ary

Jakoba hatry ny ela. Hevitra farany.

Noho ny tsyfahampian'ny finoana sy ny fankatoavan'ireo mpanompo taloha ireo, dia nila efa-polo taona vao tonga izy ireo vonona hankato sy hitaky ny tany nampanantenainy. Na dia nomena azy ireo aza io tany io noho ny fahasovan'Andriamanitra dia tsy maintsiny tamin'ny fahavalon'Andriamanitra izy ireo mba honina ao.

Fanehoan-kevitra ny Mpahary: Ankehitriny ny olombelona dia eo ambanin'ny fatoran'ny fahotana. Noho ny fahasovan'Andriamanitra (ny fanomezana ny Ny Zanany) dia afaka ny ho afaka amin'ny fanandevozan'ny ota amin'ny lalalan'ny ran'i Kristy. Mila mitohy izany

fankatoavana sy fahatokiana mba hahatongavantsika any an-danitra, ilay tany

nampanantenaina, sady miady mandrakariva amin'ny fahavalon'Andriamanitra. Hevitra farany.

Fanehoan-kevitra ny Compiler: "Nieritreritra aho" dia mety hiteraka korontana. Raha tokony hamela an'Andriamanitra hitarika ny lalantsika. Hevitra farany.

Natahotra i Mosesy noho ny fihetsiny maimaika, ka nandositra an'i Farao, nankanyamin'ny tany Midiana. Nanetry tena ho mpiandry ondry nandritra ny efapolo taona izy, ary avy eo dia vonona Andriamanitra hanafaka ny taranak'i Abrahama sy Isaka ary Jakoba amin'ny fanandevozana ara-nofo, tandindon'ny fanandevozan'ny ota antsika. Nomen'Andriamanitra fahafahana folo i Farao sy ny Ejipsianina mba hifidy ny hankatò fa tsy nyfandringanana. Toa nahafantatra ny herin'Andriamanitra i Farao, saingy tamin'ny fotoana nandalovan'ny fotoana rehetra dia izany

mora kokoa taminy ny nanda. Rehefa maty ny lahimatoany, dia nasainy nandeha ny Israelita. Niova hevitra anefa izy ka nanenjika azy ireo mba hamerenana azy ireo ho andevo.

Teo amin'ny Ranomasina Mena ny Israelita no tsy maintsy nanao safidy hoe hankatò an'Andriamanitra na hiverina ho andevo.

Tao koa no nandevenana an'i Farao sy ny tafiny tao amin'ny ranon-dranomasina. Firenena vaovao, afaka tamin'ny fanandevozana, no nitsangana teo ampita.

Fanehoan-kevitra ny Mpanoratra: Teo amin'ny Ranomasina Mena i Farao dia

nihevitra fa afaka mitarika ny tafiny hamakivaky ny ranomasina tahaka ny nataon'i Mosesy izy. Toy izany koa ny fandosirantsika ny ota. Eo amin'ny hazo fijalian'i Kristy, dia tsy maintsy mandray fanapahan-kevitra isika raha te handevina ny tompontsika mpanota ao amin'ny ranon'ny batisa mba hitsanganana ho olom-baovao. Hoy i Paoly ao amin'ny Romana 6:3-7: "Sa tsy fantatrareo fa isika rehetra izay natao batisa ho

amin'i Kristy Jesosy dia natao batisa ho amin'ny fahafatesany, ka niara-nalevina taminy tamin'ny batisa ho amin'ny fahafatesana isika, mba ho tahaka ny

nananganana an'i Kristy tamin'ny maty tamin'ny voninahitry ny Ray no

hahazoantsika fiainana vaovao koa. ny tenantsika taloha dia niara-nofantsihana taminy tamin'ny hazo fijaliana, mba hofonanana ny tenan'ny ota, mba tsy

hanompoantsika ny ota intsony; fa izay efa maty dia afaka tamin'ny ota. Hevitra

Tsy fariadina ny tao Kanana, tany nampanantenainy, ny Isiraelita, avy hatrany satria nalemy ny finoany. Nolavin'izy ireo ny tatitra nataon'i Josoa sy Kaleba izay natoky an'Andriamanitra. Noho izany, dia

nirenireny tany an'efitra, akaikin'ny tany nampanantenainy, nandritra ny efapolo taona ny Isiraelita, ary tsy niditra tao amin'ny Tany Nampanantenaina mihitsy. Raha tsy maty ny lehilahy rehetra

mihoatra ny roapolo (afa-tsy i Josoa sy Kaleba) vao navela hiditra tao amin'ny Tany

Nampanantenaina. Noraran'Andriamanitra i Mosesy tsy hiditra na hitarika ny Israely ho any

Kanana. I Josoa, ilay mpanampy nahatoky an'i Mosesy kosa no voafidy hitarika azy ireo. Rehefa nino an'Andriamanitra sy nankatò azy izy ireo, dia navela hiditra tao amin'ny Tany Nampanantenaina.

Fanehoan-kevitra ny Mpamorona: Raha mirenireny eto an-tany isika, dia tsy maintsy mankatò

an'Andriamanitra amim-pahatokiana ihany koa mba hihavanana sy ho afaka hiditra ao amin'ny Tany Nampanantenaina any an-danitra. Firy ny toa an'i Farao nihevitra fa afaka manohy ny diany tsy misy an'Andriamanitra? Hevitra farany.

Nanao fahagagana maro nitondra fitahiana ho an'ny Isiraelita Andriamanitra, izay nisongadina indrindra, nitarika andevo an'arivonynankany amin'ny tany nampanantenaina an'i Abrahama taona maro lasa izay.

Telovolana taorian'ny nandaozany an'i Ejipta sy teo amin'ny efajato taona teo ho eo taorian'ny fampanantenan'Andriamanitra Nitoby tao Sinay i Abrahama ny Israelita. Teo no nisehoan'Andriamanitra ka nanolotra an'i Mosesy Azy

didy. "Ary hoy Jehovah tamin'i Mosesy: Miakara eto amiko eto an-tendrombohitra, ka mitoera eto, ary Izaho koa; homeko anao ny takela-bato misy ny lalàna sy ny didy nosoratako ho azy

fampianarana." (Eksodosy 24:12) Antsoina hoe Didy Folo izy ireo ary voatanisa eto ambany.

"Aza manana andriamani-kafa, fa Izaho.

Aza manao sarin-javatra voasokitra ho anao, na ny eny amin'ny lanitra ambony, na ny etỳ amin'ny tanyambany, na ny any amin'ny rano ambanin'ny tany, na miankohoka eo

anatrehany, na miankohoka eo anatrehany, fa Izaho, Jehovah Andriamanitrao, dia

Andriamanitra saro-piaro ka mamaly ny heloky ny ray amin'ny zanaka hatramin'ny zafiafy sy ny zafindohalika, dia izay mankahala Ahy, fa mamindra fo amin'ireo izay mankahala Ahy, sy mitandrina ny didiko arivo mandimby;

"Aza manao tsinontsinona ny anaran'i Jehovah Andriamanitrao, fa tsy hataon'i Jehovah ho tsy manan-tsinyizay mandika ny anarany.

"Tsarovy ny andro Sabata hanamasina azy. Henemana no hiasanao sy

hanaovanao ny raharahanao rehetra, fa ny andro fahafito dia Sabata ho an'i

Jehovah Andriamanitrao, ka tsy hanao raharaha akory ianao amin'izany, na

ianao, na ny zanakao-lahy, na ny zanakao-vavy, na ny ankizilahinao, na ny

ankizivavinao, na ny biby fiompinao, na ny vahiny ao anatin'ny vavahadinao, na

ny lanitra sy ny tany, na ny henemana. fa nitsahatra izy tamin'ny andro fahafito,

ka izany no nitahian'i Jehovah ny andro Sabata sy nanamasina azy. Hanao ny ianao sy ny Jehovah, na ho maro andro ianao any amin'ny tany izay omen'i Jehovah Andriamanitrao anao.

"Aza mamono olona.

"Aza mijangajanga.

"Aza mangalatra.

"Aza mety hovavolombelona mandainga hanameloka ny namanao.

"Aza mitsiriritra ny tranon'ny namanao, aza mitsiriritra ny vadin'ny namanao, na

ny ankizilahiny na ny ankizivaviny, na ny ombiny, na ny borikiny, na izay mety ho an'ny namanao. (Eksodosy 20:3-17).

Fanehoan-kevitra ny Compiler: momba ny "Fanekena":

Vakio indray ny didy ary mariho fa lalàna, fitsipika, fitsipika, zavatra tokony hatao izany,

sy ny zavatra tsy tokony hatao. Nahita fanambarana famelan-keloka na finoana ve ianao? TSIA! Ity fanekena ity dia natao hitondrana ny olona ho eo amin'i Kristy sy hampahafantatra azy ny fahotana.

Nosoloana fifanekena vaovao mamela ny faharatsiana izy io.

Nanameloka ny vahoaka anefa Andriamanitra, ka nanao hoe: "Indro, avy ny andro, hoy Jehovah, izay hanaovako fanekena vaovao amin'ny taranak'Isiraely sy ny taranak'ijoda, ka tsy ho tahaka ny fanekena nataoko tamin'ny razany, fonyAho nitantana azy hitondra azy hivoaka avy tany Egypta, satria tsy nitana ny fanekeko

tamin'ny taranak'Isiraely izy, ary Izaho no nanao ny fanekena tamin'nyIsiraely. fa amin'izany andro izany, hoy Jehovah, dia hataoko ao an-tsainy ny lalàko, ary hosoratako ao am-pony izany, ary tsy hisy olona hampianatra ny namany intsony, na ny rahalahiny hoe: 'Mahafantatra an'i Jehovah', satria samy hahalala Ahy avokoa izy rehetra, na ny kely indrindra ka hatramin'ny lehibe indrindra. "Ny

ary nataony hoe 'vaovao' izany fanekena izany, ka nataony lany andro ny voalohany; ary izay efa lany andro sy efa antitra dia hanjavonatsy ho ela". (Hebreo 8:8-13).

Rehefa tonga ijesoana dia nitory teny fibebahana, hafatry ny fahasovan'Andriamanitra sy ny an'ny finoana sy fitiavana ary fampihavanana. Ny asa nanirahana azy dia ny "hanao ny sitrapon'izay naniraka Ahy sy hamita ny asany". (Jaona 4:34).

Nanokatra ny lalana hahazoana famelan-keloka ijesosy tamin'ny fanolorana an-tsitrabo ny ainy ho hany sorona fanavotana ho an'ny fahotantsika, ho an'izay rehetra mino Azy sy izay "nanaraka tamin'ny fony rehetra ny endriky ny fampianaranaizay nankinina taminareo". (Romana 6:17).

"Fa ny Soratra Masina kosa milaza fa izao tontolo izao dia fehezin'ny ota, ka izay nisy

nampanantenaina, nomena tamin'ny lalana ny finoana an'ijesoana Kristy, mba homena izay mino.

Fony tsy mbola tonga izany finoana izany, dia nogadrain'ny lalàna isika, ka voahidy mandra-pahatongan'ny finoana nambara. Noho izany, ny lalàna dia natao hitarika antsika ho amin'i Kristy, mba hohamarina amin'ny finoana.

Ary rehefa tonga ny finoana, dia tsy fehezin'ny lalàna intsony isika". (Galatiana 3:22-25).

"Ary hianareo, izay efa maty tamin' ny fahadisoanareo sy ny tsi-fiforan' ny

nofonareo, dia novelominy niaraka taminy ka namela ny fahadisoana rehetra sy namafa ny sora-tanana izay nanohitra antsika, izay nanohitra antsika, ary nesoriny tamin' ny hazo fijalianaizany, rehefa nohomboany tamin' ny hazo fijaliana. (

Kolosiana 2:13-14).

Ny fitiavan'Andriamanitra sy ny famindram-pony no nanome ny sorona ra tonga lafatra tao amin'ny Zanany. Ny fahafatesan'i Kristy dia nanorina ny "fanekenaovao", izay manome famelan-keloka sy

fahafahana amin'ny ota ho an'izay rehetra mankatò ny antso ho amin'ny fibebahana sy ny fankatoavana. (Vakio ny Hebreo 9:16-28).

"Raha tena mitandrana ny didyambony indrindra ao amin'ny Soratra Masina ianareo hoe: 'Tiava ny namanao tahaka ny tenanao', dia manao ny tsara ianareo. Fa raha

mizaha tavan'olona kosa ianareo, dia manota ka helohin'ny lalàna ho mpandika

lalàna. Raha tsy mijangajanga ianareo, fa mamono olona, dia tonga mpandika

lalàna ianareo, ary manaova tahaka izay hotsarain'ny lalàna manome fahafahana; (Jakoba 2:8-13).

Rehefa nafahana tamin'ny fanandevozan'ny Ejiptianina sy nahazo tany tondra-dronono sy tantely ny Israely, dia mpitsara nofidin'Andriamanitra no nifehy azy. Te hitovyamin'ny firenena rehetra nanodidina azy anefa ny Israelita. Nanda an'Andriamanitra izy ireo ary nanirympanjaka. Koa nomen'Andriamanitra mpanjakaizy ireo; Saoly. Nanjakatamin'izay tian'ny vahoaka izy - nanjaka araka ny heviny - fa tsy tamin'ny naha-mpanompon'Andriamanitra mankatò azy.

Nohosorana an'i Davida ho mpanjaka àry i Samoela, araka ny toromarik'Andriamanitra, izay hankatò azy. Imbetsaka i Davida no tsy maintsy nandositra an'i Saoly, satria nihaza azy toy ny olon-dratsy te hamono azy i Saoly. Tsy nety nanao na inona na inona hanohitra ny voahosotr'Andriamanitra anefa i Davida, na dia teo aza izany.

Lasa mpanjaka i Davida taorian'ny nahafatesan'i Saoly. Hoy Andriamanitra momba an'i Davida: "Efa nahita an'i Davida zanak'ijeseaho, lehilahy araka ny foko, ka hanao izay rehetra tiako hataonyizy." Avy tamin'ny taranak'io lehilahy io no nitondran'Andriamanitra an'ijesosy Mpamonjy ho an'nyIsiraely, araka ny nampanantenainy. (Asan'ny Apostoly 13:22-23).

Indray mandeha ny olon'i Davida dia anisan'ny andian'ondrin'ny lehilahy

mpanankarenairay atao hoe Nabala. Teo akaiky teo i Davida taty aoriana, ary noana sy nila sakafo ny olony, ka nangatakafanampiana i Davida, fa i Nabala kosa, lehilahy masiaka fantatra amin'ny fitondran-tenany ratsyfanahy, dia nanda ny fangatahan'i Davida tamin'ny fomba masiaka sy tsy nanaja. Tezitra mafy i Davida, ka nikasa ny hamono azy, nefa nibebaka izy, ka namela an'Andriamanitra hampihatra ny didim-pitsarany.

Tsy ny zava-drehetra anefa no araka an'Andriamanitra teo amin'ny fiainan'i Davida. Tsy nandeha niady tamin'ny tafinyziny, fa nijanona tao an-trano. Teo izy dia nahitavehivavy tsara tarehy iray, nitsiriritra azy, ka naniraka azy mba hahazoany fahafaham-po ny filan'ny nofo, ka nandika ny faneken'ny fanambadiany — fijangajangana. Nahafantatra fa bevohoka taminyziny; Nandidy ny hamonoana ny vadiny i Davida mba hanafenana ny fahotany. Mahatsiravina? Eny! Mahafaly an'Andriamanitra? Tsia! Naniry hahazo fahafaham-po ara-nofo i Davida ary nanaiky ny fakam-panahy. Nijaly mafyzy noho izany fahotana izany. Rehefa nifanena tamin'i Natana, ilay irak'Andriamanitra anefa, dia niaiky ny faharatsiany, nibebaka sy nitalaho famelan-keloka. Na dia voavela heloka aza izy, dia mbola nizaka ny vokatry ny fahotana nataony.

Fanehoan-kevitra ny Mpanoratra: Tsy isalasalana fa ny toe-tsain'i Davida tamin'ny fony sy ny neninany ary ny faniriany hamela heloka mba hihavanana amin'Andriamanitra no nahatonga an'Andriamanitra hilaza hoe: "Efa nahita an'i Davida zanak'ijeseAho, lehilahy araka ny foko, izay hanao ny sitrapoko rehetra". (Asan'ny Apostoly 13:22). Hevitra farany.

Fanehoan-kevitra ny mpamoron-kira: Izany no toe-javatra iainan'ny tsirairayankehitriny. Efa nanota isika rehetra, ary mila ny toe-tsaina sahaza ny amin'ny fahotantsika mba hihavanana amin'Andriamanitra. Hevitra farany

Nampanantena an'i Davida Andriamanitra fa hipetraka eo amin'ny seza fiandrianany mandrakizay ny taranany iray, izany hoe Jesosy Kristy, izay tsy hanam-pahataperana ny fanjakany. I Kristy no; tsy misy ota, tanteraka

nankatò an'Andriamanitra, ary nanolotra an-tsitrabo ny ainy ho sorona fanavotana ho antsika, ka hahatanteraka ny teny fikasan'Andriamanitra tamin'i Davida sy Abrahama.

Niresaka nivantana tamin'i Adama, Noa, Abrahama, Isaka, ary Jakoba Andriamanitra nandritra ny vanim-potoana antsoin'ny maro hoe "Taon'ny Patriarka". Nandritra ny fanorenana ny firenen'ny

Isiraely, dia niresaka tamin'i Mosesy sy Josa ary ny mpitsarany Andriamanitra. Raha mbola mpitsara i Samoela, dia nikomy tamin'ny fitarihan'Andriamanitra ny vahoaka ka nitakympanjaka. Nandritra ny fotoana nanjakan'ireompanjaka, dia nampita ny hafany tamin'ny alalan'ny olona antsoina hoe

"mpaminany" Andriamanitra. Ny mpaminany rehetra dia nampita ny hafatr'Andriamanitra tamin'ny Zanak'Isiraely fa tsy ny faminiana rehetra momba ny Mesia ho avy. An-jatony taona mahery,

faminaniana 50 mahery no voarakitra an-tsoratra, nataon'ny mpaminany maro samihafa, izay tanteraka tamin'ijesosy avokoa.

Ny faminavianavitsivitsy sy ny fahatanterahan'ny Testamenta Vaovao dia voatanisa etsyambany.

Malakia 3:1 "Mitandrema, fa haniraka ny irakoAho, ary izy hamboatra lalana eo alohako, ary Jehovah izay tadiavinareo dia ho avy tampoka ho ao amin'ny tempoliny, Izy no Anjelin'ny fanekena izayirinareo, ka mitandrema, fa ho avy Izy." hoy Jehovah, Tompon'ny maro.

Matio 2:1-2 MG1865 - Ary rehefa teraka Jesosy tao Betlehema an'i Jodiatamin'ny andron'i Heroda mpanjaka, dia tongatany Jerosalema ny Magy avy tany atsinanana ka nanao hoe: Aiza Ilay nateraka ho mpanjakan'ny Jiosy? Hitanay tany atsinanana ny kintanany ka tonga hiankohoka eo anatrehanyizahay." Genesisy 49:10 "Ny tehim-panjakanatsy hiala amin'ijoda, na ny tehin'ny mpanapaka eo anelanelan'ny tongony, mandra-pahatongan'ny hetra ho azy; ary ho Azy ny fankatoavan'ny firenena".

Lioka 3:23-38 MG1865 - Ny tetiaran'ijesosy dia mamakivaky ny firazanany avy amin'i Davida hatrany amin'i Adama.

Jeremia 23:5 "Indro, avy ny andro, hoy Jehovah, Izay hananganako zanakavavin'i Davida ho an'i Davida. Rantsana marina, dia hanjaka amin'ny maha-mpanjaka Azy Izy sady hapahendrena ka hanao fitsarana sy fahamarinana amin'ny tany."

Matio 1:1 Izany no fitantarana ny fiainan'ijesosy Kristy, zanak'i Davida, zanak'i Abrahama.

Isaia 7:13-14 MG1865 - Ary hoy Izy: Mihainoa ary, ry taranak'i Davida! Mbola kely loatra aminareo va ny hanasatra lehilahy, ka manasatra an'Andriamanitra koa ianao? Noho izany, ny Tompo mihitsy no hanome famantarana ho anareo. Indro, hitoe-jaza ny virijina ka hiteraka zazalahy, ary ny anarany hataony hoe Imanoela (izany hoe Andriamanitra amintsika).

Matio 1:18 Ary toy izany koa ny nahaterahan'ijesosy Kristy. Rehefa ny reniny

Maria fofombadin'i Josefa, fony tsy mbola niray trano izy, dia hita fa bevohoka tamin'ny Fanahy Masina izy.

Lioka 1:31-33 An-jatony taona taty aoriana, dia nilaza tamin'i Maria virjiny ny anjely

Gabriela fa hanan-janakalahyizy, ka "ny anarany hataony hoe Jesosy, ary ho lehibe Izy ka hatao hoe Zanak'ny Avo Indrindra. Ary Jehovah Andriamanitra hanome Azy ny seza fiandrianan'i Davida rainy, ary Izy hanjaka amin'ny taranak'i Jakoba mandrakizay, ary ny fanjakany tsy hanam-pahataperana."

Mika 5:2 "Fa ianao kosa, ry Betlehema Efrata, izay kely loatra ka tsy tokony ho isan'ny fokon'ijoda,

avy aminao no hivoahan'izay ho mpanapaka amin'ny Isiraely ho Ahy, izay nivoahany hatramin'ny fahagola, hatramin'ny andro fahagola".

Matio 2:1-6 "Ary rehefa teraka Jesosy tao Betlehema any Jodia, tamin'ny andron'i Heroda mpanjaka... Heroda mpanjaka ... dia namory ny lohan'ny mpisorona sy ny mpanora-dalàna rehetra teo amin'ny vahoaka izy ka nanontany azy hoe aiza no hahaterahan'ny Mesia.

Zakaria 9:9 Mifalia indrindra, ry Ziona zanakavavy, Mihobia, ry Jerosalem zanakavavy;

Indro, ny mpanjakanareo ho avy ho anareo; Marina sy manam-pamonjena Izy, manetry tena ka mitaingina boriky, dia zana-boriky, zanaky ny boriky.

Matio 21:6-7 "Dia nandeha ny mpianatra ka nanao araka izay nandidian'ijesosy azy, dia nentiny ny boriky sy ny zanany, ka nataony teo amboniny ny lambany, dia nitaingina azy Izy."

Isaia 53:5 "Nefa Izy dia voalefona noho ny fahadisoantsika sy notorotoroina noho ny helotsika; ny fampijaliana nahazoantsika fihavanana no namelezana Azy, ary ny dian-kapokataminy no nahasitrana antsika."

Matio 27:26 "Ary dia nandefa an'i Barabasy ho an'ny olona Izy; fa Jesosy nasainy nokapohina, dia natolony hohomboana amin'ny hazo fijaliana."

Isaia 53:7 "Nampahorina sy nampahorina Izy, nefa tsy niloa-bava, tahaka ny zanak'ondry.

izay entina hovonoina, ary tahaka ny ondry izay mangina eo anatrehan'ny mpanety azy, dia tsy niloa-bava izy.

Matio 27:12-14 MG1865 - Ary raha mbola niampanga an'ijesosy ny lohan'ny

mpisorona sy ny loholona, dia tsy namaly Izy, ka hoy Pilato taminy: Tsy renao va ny hamaroan'ny iampangany Anao?

Isaia 53:9 "Ary nanao ny fasany teo amin'ny ratsy fanahy sy ny mpanankarena izy tamin'ny nahafatesany, na dia tsy nanao ratsy aza izy sady tsy nisy fitaka teo am-bavany."

Matio 27:57-60 MG1865 - Ary nony hariva ny andro, dia nisy lehilahy manan-karena avy any Arimatia, Josefa no anarany, ary efa mpianatr'ijesosy izy, ka nankany amin'i Pilato izy ka nangataka ny fatin'ijesosy, dia nasain'i Pilato hatao, ka dia noraisin'i Josefa ny faty ka nofonosiny hariry madinika, dia napetrany tao amin'ny fasana vaovao teo anilan'ny vatolampy voahodidin'ny vatolampy. niala izy."

1. Nampanantena an'i Abrama Andriamanitra fa hitahiana ny olona rehetra eto an-tany amin'ny alalany.
Marina ___ Diso ___

2. Noho ny faharatsiana, Andriamanitra

a. ___ nanaisotra an'i Adama sy Eva tao amin'ny paradisy

b. ___ nandringana ny olona rehetra afa-tsy Noa sy ny fianakaviany tamin'ny rano

c. ___ Ravan'ny afo Sodoma

d. ___ tsy faharatsiana izany

3. Ny asa mifototra amin'ny noheveriko fa tsy ny fahamarinana dia miteraka olana.

Marina ___ Diso ___ 4. Ny fanekena nomen'Andriamanitra tamin'ny alalan'i Mosesy dia nanome famelan-keloka

Marina ___ Diso ___

5. Tsy tanteraka mihitsy ny faminaniana momba ny Mesia.

Marina ___ Diso ___

Toko 3.

Kristy - Ny teny fikasan'Andriamanitra.

Hatramin'ny nanotan'i Adama sy i Eva, izay niafara tamin'ny fahalavoan'izy ireo tamin'ny fifandraisany tonga lafatra tamin'Andriamanitra, dia nila nampihavanina tamin'Andriamanitra ny olona. Nila nosasana ny fahotany sy nesorina ny fahadisoany. Tamin'ny fotoana tonga lafatra sy tamin'ny asan'ny Fanahy Masina no nahatongavan'Andriamanitra ho nofo mba hitoetra eo anivon'ny olombelona. Nanao fahagagana ny Fanahy Masina ka namela an'i Maria bevohoka tsy nanao firaisana tamin-dehilahy. Nambaran'ny anjely Gabriela tamin'i Maria, ary tatỳ aoriana dia nisy anjely iray nanambara tamin'i Josefa ny fomba hampiasan'Andriamanitra azy ireo hitondrana ny Mesia, ilay voahosotr'Andriamanitra, ho etỳ an-tany mba hamonjena ny olombelona amin'ny fahotany. Samy vonona ny ho tonga mpanompon'Andriamanitraizy mivady, na inona na inona fomba hitondran'ny olona azy sy ijesosy zanany, na izay holazainy momba azy ireo. Te hankatò sy hampiasain'Andriamanitrafotsinyizy ireo.

"Tamin'ny voalohany ny Teny, ary ny Teny tao amin'Andriamanitra, ary ny Teny dia Andriamanitra, Izy dia tao amin'Andriamanitra tamin'ny voalohany. Izy no nahariana ny zavatra rehetra; raha tsy Izy, dia tsy nisy nahariana izao zavatra ary izao. Izy no nisiam-piainana, ary izany fiainana izany no fahazavan'ny olona. Ny mazava dia mamirapiratra ao amin'ny maizina, fa ny maizina tsy nahalala izany. Nisylehilahy nirahin'Andriamanitra hovavolombelona hanambara Azy hovavolombelona hanamarina ny olona rehetra Azy. Izy dia tsy ilay mazava, fa tonga hovavolombelon'ny mazava Izy, izay tonga teo amin'izao tontolo izao, ary na dia teo amin'izao tontolo izao aza no nahariana izao tontolo izao, dia tsy nahalala Azy izao tontolo izao, ... (Jaona 1:1-10, 14) Nitory ny batisan'ny fibebahana ijaona, ary voalaza fa nanatona an'ijaona ny Joda rehetra mba hatao batisa. (baptizo, teny grika midika hoe asitrika). Ary ny

Fariseo sasany izay nirahina dia nanontanyAzy hoe: Nahoana ary ianao no manao batisa, raha tsy ianao no Kristy, na Elia, na Mpaminany? 'Izaho manao batisa amin'ny rano', hoy iJaona, 'fa eo aminareo no misyAnankiray tsyfantatrareo, fa Izy no Ilay avy ao aoriako, ka tsy mendrika hamaha ny fehin-kapany aho.

“Ary Jesosy tonga avy tany Galilia ka nankany Jordana mba hataon'ijaona batisa, nefa Jaona nitady hisakana azy ka nanao hoe: Izaho no tokony hataonao batisa, ka Hianao va no mankaty amiko?”

Jesosy namaly hoe: Aoka ary izao no mety hataontsika hahatanteraka ny fahamarinana rehetra. Dia nanaiky i Jaona.” Ary rehefa natao batisa Jesosy, dia niakatra avy teo amin'ny rano niaraka

tamin'izay Izy, ary, indro, nisokatra ny lanitra, ary hitany ny Fanahin'Andriamanitra nidina tahaka ny voromailala nankeo amboniny; ary, indro, nisy feo avy tany an-danitra nanao hoe: Ity no

Zanako malalako Izay sitrako.” (Matio 3:13-17).

Fanamarihana: Izany dia nanamafy izay nolazain'ijaonatalohan'ny nahatongavan'ijesosy hatao batisa “Indro, ny Zanak'ondrin'Andriamanitra, izay manaisotra ny fahotan'izao tontolo izao!”

Taorian'ny batisany dia “Jesosy feno ny Fanahy Masina dia nentin'ny Fanahy nankany an-tany efitra

izay nakan'ny devoly fanahy Azy efa-polo andro. Tsy nihinana na inona na inona izy nandritra ireo andro ireo, ary tamin'ny

dia noana Izy. (Lioka 4:1-2) Avy eo dia naka fanahy Azy ny Devoly tamin'ny zava-drehetra toa antsika:

- Faniriana hanina – ny filan'ny nofo,
- Faniriana fahefana – rehehan'ny fiainana,
- Faniriana zavatra – ny filan'ny maso.

Niatrika zava-tsarotra sy fakam-panahy tsirairay ijesosy nefa tsy nilefitra tamin'ny filazana hoe “voasoratra anarana”. Niala tamin'ny fotoana mety kokoa ny devoly.

Niala tao amin'ilay faritra nakana fanahy Azy ijesosy, ka “niverina tany Galilia tamin'ny herin'ny Fanahy, ary nielyeran'ny tany rehetra ny lazany, ary nampianatra tao amin'ny sinagôgan'ny olona Izy, ka nidera Azy ny olona rehetra, ary nankany Nazareta, izay

nahabe Azy, dia niditra tao amin'ny synagoga araka ny fanaony tamin'ny andro Sabata Izy, araka ny fanaony. ny toerana izay voasoratra hoe:

'Ny Fanahin'i Jehovah no ato amiko, satria nanosotra Ahy hitory teny soa mahafaly amin'ny malahelo Izy.

Izy no naniraka Ahy hitory fanafahana amin'ny mpifatotra syfampahiratana ho an'ny jamba, hanafaka ny ampahorina, hitory ny taona ankasitrahana'i Jehovah.

Dia nahorony ny horonana ka naveriny tamin'ny mpanompo, dia nipetrakaizy. Ary nibanjina Azy ny mason'ny olona rehetra tao amin'ny synagoga, ka hoy Izy taminy:

Anio no efa tanteraka eto anatrehanareo izao Soratra Masina izao. Nidera azy ny olona rehetra sady talanjona noho ny teny soa naloaky ny vavany. 'Tsy Zanak'i Josefa va ity?' hoy izy ireo nanontany. ... (Notohizany niteny tamin'izy ireo) dia tezitra mafy ny olona

rehetra tao amin'ny synagoga raha nandre izany. Dia nitsanganairo, dia nandroaka Azy hiala tao an-tanàna ary nitondra Azy teo an-tampon'ny havoana niorenan'ny tanàna, mba hazerany any amin'ny hantsana. Fa nandeha teo amin'ny vahoaka izy ka lasa nandeha. (Lioka 4:14-22, 29-30).

Rehefa avy niresaka fohy tamin'ilay vehivavy samaritana tonga hantsaka rano teo amin'ny fantsakan'i Jakoba ilay vehivavy, dia hoy ilay vehivavy tamin'ijesosy: "Fantatro fa ho avy ny Mesia" (antsoina hoe Kristy). Ary Jesosy nanambara hoe: Izaho Izay miresaka aminao no Izy. (Jaona 4:7-26).

Amin'ny fotoana mahametyizany, dia hanomboka hanaporofoamin'ny rehetra ijesosy fa Izy no Andriamanitra izay tonga teto an-tany mba hiaina eo anivon'ny olombelona ka lasa sorona tonga lafatra ho an'ny fahotan'ny

olombelona. Nanao izany Izy tamin'nyalalan'ny fiainana lavorary niainany, sy ny fahagagana nataonyampahibemaso teo anatrehan'ny vahoaka betsaka.

Tsy nahazo fiofanana ara-dalàna tany amin'nysekolin'ny raby ijesosy. Niaiky anefa ny olona fa

nanana fahefana izy, fa tsy toy ny mpitondra fivavahana hafa; ny raby, ny mpisorona, ny Fariseo, ary ny mpanora-dalàna. Ho an'ireo "lehilahy manam-pahaizana" ireo dia tena nisongadina tokoa ijesosy tamin'ny teniny niantso azy ireo ho mpihatsaravelatsihy, sy mpitarika jamba satria ny fony, ny sainy ary ny toe-tsainy, dia tena niavonavona, niavonavona, niavonavona, nialona, ary vonona ny tsy

hijanona na inona na inona mba hitazomana ny toerany eo amin'ny fiaraha-monina. Nilaza mihitsy aza izy ireo fa ny Devoly no nanao fahagagana maro, fa tsy nanome voninahitra an'Andriamanitra.

Indray mandeha Izy dia nampiato ny fandevenana mba hamelomana ny zanaka

lahitokan'ny mananotena. Nositrany ny jamba na ny kilemaina nandritra ny

androm-piainany, izay fantatry ny olona rehetra tao an-tanàna. Farany, nandeha tany amin'ny fasana irayizy, nanokatra ny fasana, ary namerina ny vatana izay efa simba. Ireo fanambarana syfahagagana rehetra ireo dia nanaporofotamin'ny olona marina sy tso-po fa Zanak'Andriamanitra ijesosy. Nino izy ireo.

"Izay hatramin'ny voalohany, dia Kristy, izay efa renay, efa hitan'ny masonay, efa nojereny, ary efa nokasihin'ny tananay, dia ny tenin'ny fiainana no ambaranay. (1 Jaona 1:1-2).

Ao amin'i Kristy no ihavanantsika amin'Andriamanitra satria "Jesosy namaly hoe: Izaho no lalana sy fahamarinana ary fiainana, tsy misy olona mankanyamin'ny Ray afa-tsyamin'ny alalako." (Jaona 14:6).

Noho izany dia tsy maintsy i Kristy no Vaovao Mahafaly.

Talohan'ny nahatongavan'ny hafatra "Vaovao Tsara", dia nisy fanavotana ho an'ny ota

ilaina. Jesosy, izay niaina tamin'ny fiainana tsy nisy ota, dia nanolotra an-kalalahana ny ainy ho "sorona ra" takiana. Noho izany, ny Vaovao Mahafaly avy amin'ijesosy dia manome safidy ny olona

hanaiky na handa ny famelan-keloka sy ny famonjen'Andriamanitra.

"Ary rehefa nitsahatra nivavaka Izy, dia niala Jesosy mbamin'ny mpianany ka nita ny lohasahan-driaka Kidrona, ary teo ampitanisy tanin'oliva, dia niditra tao Izy sy ny

mpianany. Ary Jodasy, ilay namadika Azy, dia nahalala izany tany izany, satria efa nihaona matetika Jesosy tamin'ny mpianany teo. Ary Jesosy nitondra fanilo sy fanilo ary fiadiana, satria fantatr'ijesosy izay rehetra hanjo Azy, dia nivoaka izy ka nanontany azy hoe: Iza moa no tadiavinareo? 'Jesosy avy any Nazareta', hoy izy ireo, 'Izaho no izy', hoy ijeso.

Nosamborin'ny manam-pahefanajiosy ijesosy. Ary nafatony izy ka nentiny tany amin'iAnasy, izay rafozan'i Kaiafa, mpisoronabe tamin'izany taona izany. ... Nandritra izany fotoana izany dia nanontany an'ijesoamomba ny mpianany sy ny fampianarany ny mpisoronabe. 'Niteny miharihary tamin'izao tontolo izao aho', hoy ijesosy namaly. 'Nampianatra foana tao amin'ny synagoga na tao amin'ny tempolyaho, izay nivorian'ny Jiosy rehetra. Tsy nilaza na inona na inona tamin'ny mangingina aho. Nahoana no manontany ahy? Anontanio izay nandre ahy. Fantatr'izy ireo tokoa izay nolazaiko.' Rehefa nilaza izany ijesosy, dia namely ny tavany ny tandapairay teo akaiky teo. 'Izao va no famalianareo ny mpisoronabe?' hoy izy nitaky. Ary hoy ijesosy taminy: Raha diso ny teniko, dia ambarao izaytsy mety. Fa raha nilaza ny marina aho, nahoana no mamely ahy ianareo? Dia nalefan'iAnasy ho any amin'i Kaiafa mpisoronabeizy, izay mbola mifatotra. ... Avy eo dia nentin'ny Jiosy niala tao Kaiafa nankanyamin'ny lapan'ny governora romana ijesosy. ... Ary niditra tao an-dapa indray Pilato, dia nampaka an'ijesoamomba ny mpianany Azy hoe: Hianao va no mpanjakan'ny Jiosy? ... 'Izany ve no hevitrao', hoy ijesoamomba ny mpianany, 'sa nisy olona niresaka tamiko momba ahy?' 'Jiosy ve aho?' Namaly i Pilato. Ny vahoakanao sy ny lohan'ny mpisoronao no nanolotra anao tamiko. Inona no nataonao?' Hoy ijesosy: 'Tsy avy amin'izao tontolo izao ny fanjakako. Raha izany no izy, dia hiady ny mpanompoko mba tsy hisamboran'ny Jiosy ahy. Fa ankehitriny ny fanjakako dia avy any an-kafa.' 'Mpanjaka tokoa ianao!' hoy Pilato. Iesosy namaly hoe: Marina ny filazanao fa mpanjaka Aho. Raha ny marina, izany no nahaterahako, ary izany no nahatongavako teto amin'izao tontolo izao, dia ny hanambara ny marina. Izay rehetra miandany amin'ny fahamarinana dia mihaino ahy.' (Jaona 18:1-5, 12-13, 19-24, 28, 33-37).

Nivoaka nankanyamin'ny Jiosy indray i Pilato ka nanao hoe: "Tsy hitako izay hampiangana Azy...

tianao halefako 'ny mpanjakan'ny Jiosy'? Dia namaly izy ireo hoe: Tsia, tsy izy! ... Dia nalain'i Pilato

Jesosy ary nasainy nokapohina. Ary nandrandrana satroboninahitra tsilo ny miaramila ka nasatrony ny lohany. (Jaona 18:38-19:2).

Fanehoan-kevitra ny Mpahary: Natao ny fiomanana ho amin'ny kapoka (kapoka) rehefa nesorina ny akanjon'ilay Voafonja ary nafatotra tamin'ny tsato-kazo teo ambonin'ny

lohany ny tanany. Azo inoana fa ny Romana dia nanandrana nanaraka ny lalàn'ny Jiosy tamin'io raharaha io, saingy nanana lalàna fahiny nandrara mihoatra ny efaolo kapoka ny Jiosy. Hevitra farany.

Ary nony farany, dia natolotr'i Pilato tamin'ny olona Izy mba hohomboana amin'ny hazo

fijaliana. Ary ny miaramila nitondra ny hazo fijaliany ka nankanyamin'ny Ikarandoha (izay atao amin'ny teny aramianina hoe Golgota) no nanomboana Azy tamin'ny hazo fijaliana, ary nisy roa lahy koa niaraka taminy, ny anankiray teo an-daniny roa, ary ijesosy teo afovoany. Maro

tamin'ny Jiosy no namakyizany famantarana izany, satria teo akaikin'ny tanàna ny toerana

nanomboana an'ijesoamomba ny mpianany hazo fijaliana, ary nisy soratra tamin'ny teny aramianina sy latinina ary grika ny lohan'ny mpisoronatanamin'ny Jiosy, ka nanohitra an'i Pilato hoe: 'Aza

soratana hoe: 'Mpanjakan'ny Jiosy', fa io lehilahy io no milaza ny tenany ho mpanjakan'ny Jiosy. Namaly i Pilato hoe: 'Izay nosoratako dia voasoratro.'" (Jaona 19:16-22).

"Nanomboka tamin'ny ora fahenina ka hatramin'ny ora fahasivy dia maizina ny tany rehetra, ary tokony ho tamin'ny ora fahasivy dia niantso tamin'ny feo maheryJesosy ka nanao hoe: Eloy, Eloy, lamà sabaktany? - izay midika hoe:

Andriamanitra ô, Andriamanitra ô, nahoana no dia mahafoy Ahy Hianao? ... Ary rehefa niantso tamin'ny feo mahery indrayJesosy, dia nanolotra ny azy

fanahy. Tamin'izay fotoana izay dia triatra nizara roa hatranyambony ka hatrany ambany ny lamban'ny tempoly. Nihorohoro ny tany ary nisaraka ny vatolampy. Nisokatra ny fasana ary natsanganatamin'ny maty ny fatin'ny olona masina maro izay efa maty. Dia nivoaka avy tao amin'ny fasana izyireo, ary rehefa nitsanganatamin'ny matyJesosy dia niditra tao amin'ny tanàna masina ka niseho tamin'ny olona maro. Ary ny kapiteny sy ny namany izay niambina an'ijesosy, raha nahita ny horohorontany sy izay rehetra nitranga, dia raiki-tahotra ka niantso hoe: Marina tokoa fa Zanak'Andriamanitra tokoa Izy!" (Matio 27:45-46, 50-54).

Fanehoan-kevitra ny Mpanoratra: Hoy koa iJaona: "Taorian'izany, rehefa fantany fa efa vita izao ny zavatra rehetra, ka mba hahatanteraka ny Soratra Masina, dia hoyJesosy: Mangetaheta Aho. Ary nisy vinaingitra tavoara nisydivayteo, dia natsofoka spaonjy tao anatin'ny, ka nataony teo amin'ny tahony hysopa ny sponjy, ary natolony ho eo amin'ny molotry ny hysopaizany, ary rehefa nisotro izy, dia hoyJesosy: Vita. Dia nanondrika ny lohanyizy ka nanolotra ny fanahiny. (Jaona 19:28-30). Hevitra farany.

Fanehoan-kevitra ny Mpanoratra:: Ny ridao nanasaraka ny Masina sy ny Masina Indrindra - izaynisy ny fanatrehan'Andriamanitra talohan'ny fahababoana tany Babylona -- dia rovitra hatranyambony ka hatrany ambany ka nahafahan'nyJiosytsirairay nahita sy afaka niditra tao amin'ny Masina

Indrindra. Zava-dehibe ny hoe triatra avy any ambonyilay ridao izay midika fa tsy nataon'olombelona. Hevitra farany.

. Fanehoan-kevitra ny Mpanoratra: "Fa ankehitriny ao amin'i KristyJesosy hianareo, izay tsyjiosy rehetra, izay lavitra fahiny, dia efa nampanatonina noho ny ran'i Kristy, fa Izy no fiadanantsika, Izay naharay ny roa tonta ka nandrava ny sakana mampisaraka ny fifandrafiana, tamin'ny nandravany tao amin'ny nofony ny lalàna mbamin'ny didy sy ny fitsipiny." (Efesiana 2:13-15). Fa tsy tian'nyJiosy havela amin'ny hazo fijaliana amin'ny andro Sabata ny faty, dia nangataka tamin'i Pilato izy mba hotapahina ny ranjony sy hesoriny ny faty, ka tonga ny miaramila ka notapahiny ny ranjon'ilay voalohany nohomboana tamin'ny hazo fijaliana niaraka tamin'ijesosy, ary vao ny an'nyanankiray koa. Ny rà sy ny rano miboiboika tampoka, izay nahita izany, dia nanambara, ary marina ny fanambarany;

“Taorian’izany, Josefa avy any Arimatia dia nangataka ny fatin’ijesosy tamin’i Pilato. Ary Josefa dia mpianatr’ijesosy, nefa tamin’ny mangingina, satria natahotra nyJiosyizy; ary rehefa nahazo alalana i Pilato, dia tonga izy ka naka ny faty, ary niaraka tamin’i

Nikodemosy, ilay namangy an’ijesosy tamin’ny alina teo aloha, dia nentin’i

Nikodemosy tamin’ny miora sy hazo manitra voaharoharo ny tenan’ijesosy, tokony ho roa ambin’ny folo livatra, mbamin’ny vatan’ijesosy. zava-manitra, tamin'ny lamba rongony, araka ny fanaon'ny Jiosy fandevenana

manao fasana vaovao, izay tsy mbola nandevenana olona. ... Nanakodia vato lehibe teo anoloan'ny varavaran'ny fasana izy, dia lasa nandeha." (Jaona 19:38-42; Matio 27:60).

"Ary rehefa tapitra ny Sabata, dia nividy zava-manitra Maria Magdalena sy Maria renin'i Jakoba ary Salome mba handeha hanosotra ny fatin'ijesosy, raha vao maraina koa tamin'ny androvoalohanyamin'ny herinandro, rehefa niposaka ny masoandro, dia nankanyamin'ny fasana izy ka nifanontany hoe: Iza no hanakodia ny vato hiala amin'ny varavaran'ny fasana? Ary nony nanopy ny masonry izy, dia nahita fa efa voakodia ny vato, izay lehibe indrindra, ka nony niditra tao amin' ny fasana izy, dia nahita tovolahyiray nipetraka teo amin' ny sisinyankavanana, ka dia taitra izy ireo, ka hoy izy: "Ianareo no mitady an' ijesosy avy any amin' ny fasana, fa indro Izy no efa nitsangana Petera: 'Izay mialoha anareo ho any Galilia dia ho hitanareo, araka izay nolazainy taminareo.' Nangovitra sy very hevitra izy ireo, ka nivoaka nandositra niala ny fasana, satria natahotra. (Marka 16:1-8).

Fanehoan-kevitra ny Mpamorona: Nilaza i Matio fa nisy horohoron-tany mahery vaika, ho an'ny anjelin'i Jehovah Nidina avy tany an-danitra ny Tompo, dia nankanyamin'ny fasana, nanakodia ny vato ka nipetraka teo amboniny. (Matio 28:3). Hevitra farany.

"Fa i Maria kosa nijanonanitomany teo ivelan'ny fasana, dia niondrika nijery ny fasana izy ka nitomany ka nahita anjely roa nitafy lamba fotsy, nipetraka teo amin'ny nitoeran'ny fatin'ijesosy, ny anankiray teo an-doha, ary ny anankiray teo an-tongony, dia hoy ireo taminy: Ravehivavy, nahoana ianao no mitomany?'Nesoriny ny Tompoko', hoy izy,'ary tsy fantatro izay nametrahanyAzy.' Dia nitodika izy ka nahita an'ijesosy nitsanganateo, nefa tsyfantany hoe: Ravehivavy, nahoana no mitomany ianao? Noheveriny fa mpiandry saha izy, ka hoyizy: Tompoko, raha ianao no naka Azy, dia lazao amiko izay nametrahanao Azy, dia horaisiko izy. HoyJesosy taminy: Ry Maria. Ary nitodika nanatona azy izy ka niantso tamin'ny teny aramianina hoe: Raby ô! Midika hoe Mpampianatra). Nankanyamin'ny mpianatra i Maria Magdalena nitondra vaovao hoe: 'Efa nahita ny Tompo aho!' Ary hoy izy taminy: Izany teny izany no nolazainy taminy. (Jaona 20:11-18).

"Tamin'ny harivan'ny androvoalohanyamin'ny herinandro, rehefa tafangona ny

mpianatra ka nihidy ny varavarana noho ny fahatahorany ny Jiosy, dia tonga Jesosy ka nitsangana teo afovoany ka nanao hoe: Fiadanana ho anareo; Ary rehefa nilaza izany Izy, dia nasehony azy ireo ny tanany sy ny lanivoany. Ary tamin'izany dia nanisy fofonaina izy ka nanao hoe: 'Raiso ny Fanahy Masina, raha misy olona mamela ny fahotany, dia voavela ny helony.'" (Jaona 20:19-23).

Kristy, "Zanak'Andriamanitra Velona" (Matio 16:15, 16) dia nilaza tamin'ny mpianany fa hanao izany Izy.

Mamorona vondron'olona "voantso" (fiangonana) izay hapetrak'Andriamanitra ao amin'ny Fanjakanairay izay ho tonga amin-kery mandritra ny androm-piainan'ny sasany manatrika.

Nolazainy mazava kokoa ny fotoana hahatongavan'ny Fanjakany, rehefa "nilaza tamin'izy ireo hoe: 'Lazaiko aminareo ny marina, ny sasany izaymitsangana eto dia tsy hanandrana fahafatesana mandra-pahitany ny fanjakan'Andriamanitra tonga amin-kery.'" (Marka 9:1).

Fanehoan-kevitra ny Mpanoratra: Noho izany dia hitantsika fa hanorina ny fiangonany i Kristy mandritra ny androm-piainan'ny sasany amin'ireo mpihaino Azy. Hevitra farany.

Fotoana fohy taorian'ny nilazan'ijesosy an'ijodasy fa hamadika Azy, dia hoy Izy: "Ianareo no manana nijoro teo anilako tamin'ny fitsapana ahy. Ary Izaho manome anareo fanjakana, tahaka ny nanomezan'ny Raiko fanjakana anankiray mba hihinana sy hisotro eo amin'ny latabatro amin'ny fanjakakohianareo, ka hipetraka eo amin'ny seza fiandrianana, hitsara ny foko roa ambin'ny folo amin'ny Isiraely." (Lioka 22:28-30).

Fanehoan-kevitra: Misy mino fa ny apôstôly dia napetraka tao amin'ny fiangonan'i Kristy tamin'io fotoana io rehefa nanendry azy ireo ny Fanjakany.

Rehefa vonona ny hiverina amin'Andriamanitra Ray Izy, dia "nankeo amin'izy ireo ijesosy ka nanao hoe: 'Miditra amin'ny fahefana rehetra efa nomena ahy ny lanitra sy ny ety an-tany. Koa mandehana ianareo, dia ataovy mpianatra ny firenena rehetra, manao batisa azy ho amin'ny anaran'ny Ray sy ny Zanaka ary ny Fanahy Masina ary ny fampianarana hitandrina izay rehetra nandidiako anao izy. Eny tokoa, Izaho momba anareo mandrakariva ambara-pahatongan'ny fahataperan'izao tontolo izao.'" (Matio 28:18-20).

"Ary hoy Izy taminy: Mandehana any amin'izao tontolo izao, ka mitoria ny filazantsara amin'ny voary rehetra: izay mino sy atao batisa no hovanjena, fa izay tsy mino kosa dia hohelohina." (Marka.

16:15-17).

"Nosoratako tao amin'ny bokin'i Teofilo teo aloha izay rehetra nataon'ijesosy sy

nampianariny mandra-pahatongan'ny andro nampiakarana Azy ho any an-danitra, rehefa nanome toromarika tamin'ny alalan'ny Fanahy Masina ny apostolynofidiny. Rehefa avy nijalijaly Izy, dia niseho tamin'ireo lehilahy ireo sy nanome porofo

marim-pototra maro fa velona Izy. didiny hoe: Aza miala an'ijerosalema, fa miandry ny fanomezana nampanantenain'ny Raiko, izay efa renareo nolazaiko tamin'ny rano, fa

rehefa afaka androvitsivitsy, dia hatao batisa amin'ny Fanahy Masina ianareo. Ary

rehefa nivory izy ireo, dia nanontany Azy hoe: Tompoko, amin'izao va no hampodianao ny fanjakana amin'ny Isiraely?

“Ary hoy Izy taminy: Tsy anareo ny hahalala ny andro na ny andro izay efa voatendrin’ny Ray amin’ny fahefany ihany, fa hahazo hery ianareo amin’ny hilatsahan’ny Fanahy Masina aminareo, ary ianareo ho Ahy.

vavolombelona tany Jerosalema sy eran'i Jodia sy Samaria ary hatramin'ny faran'ny tany. Ary rehefa nilaza izany Izy, dia nakarina teo imason'izy ireo, ary nisy rahona nanarona Azy tsy ho hitan'ny masony."

"Nibanjina ny lanitra izy ireo raha nandeha Izy, ary nisy roa lahy niakanjofotsy tampoka nitsangana teo anilany, dia hoy izy: Ry lehilahy Galilia, nahoana ianareo no mijanona eto mijery ny lanitra? Ary nony tongatany Jerosalema izy, dia niakatra avy teo amin'ny tendrombohitra atao hoe Tendrombohitra Oliva; (Asan'ny Apostoly 1:1-14).

Fanehoan-kevitra ny mpamoron-javatra: Sambany taorian'ny fahotan'i Adama sy Eva, dia tsy ho ela ny olona dia hanana lalana hivoahana mba hihavanana amin'Andriamanitra.

Hevitra farany.

Na dia ao amin'ny Baiboly aza iJesosy no nanambarana an'iJesosy, dia misy porofo be dia be ivelan'ny Baiboly manamarina fa olona ara-tantara iJesosy, araka ny asehon'ny Baiboly azy. Ireo asa soratra ivelany nataon'ny mpahay tantara fahiny ireo dia manamafy izay lazain'ny Baiboly momba azy sy avy amin'i Edward

C. Wharton ao amin'ny bokin'ny hoe "Christianity: A Clear Case of History".

Nolazain'i Julius Africanus, mpahay tantara kristiana iray tamin'ny faramparan'ny

taonjatofaharoa, i Thallus, mpahay tantara samaritana, izay nipetraka sy niasa tany Roma, tokony ho tamin'ny 52 am.f.i. "Manazava an'io haizina io ho

fanakona-masoandro i Thallus, ao amin'ny boky fahatelon'ny tantarany. Ny herin'ny

firesahana an'i Thallus dia ny hoe efa fantatra sy noresahina tany amin'ny Tanànan'ny Fanjakana ny toe-javatrany ny nahafatesan'iJesosy tany am-piandohan'ny taonjato voalohany. Ny zava-misy momba ny fanomboana an'iJesosy dia tsy maintsy efa

fantatra tsara tamin'izany fotoana izany, hany ka nihevitra ny tsy mpino toa an'i

Thallus fa ilaina ny manazava ny momba ny haizina ho fisehoan-javatra voajanahary. ... Mampihomehy, ny ezak'i Thallus dia navadika ho porofo ara-tantara mahazatra

momba an'iJesosy sy ho azo ianteherana ny fitantaran'i Marka momba ny haizina tamin'ny nahafatesany izay milaza hoe "Tamin'ny ora fahenina dia nisy haizina

nanerana ny tany rehetra hatramin'ny ora fahasivy". (Marka 15:33).

Mara bar-Serapion

Ny sora-tanana iray ao amin'ny British Museum dia mitahiry ny lahatsoratra ny taratasy nalefan'ny Syriana ho an'ny zanany lahy antsoina hoe Mara Bar-Serapion, izaynilazany, raha niresaka momba an'ijesosy, ary tsy maty ho an'ny soa ny Mpanjaka hendry; niaina tamin'ny fampianaranaizay nomeny Izy.

Kornelius Tacitus

Nanoratra momba ny afon'i Néron ny mpahay tantara romanina iray niaina tamin'ny taona 50 ka hatramin'ny taona 100 tany ho any. "Noho izany, mba hialana amin'ilay tatitra, dia nanamafy ny fahamelohana i Néron ary nampijaly mafy indrindra tamin'ny saranga iray nankahalaina noho ny fahavetavetany, izay nantsoina hoe Kristianina tamin'ny vahoaka. I Kristy, izayniavian'ny anarana, dia niaran'ny sazy faran'izaymafy nandritra ny fitondran'i Tiberio teo an-tanan'ny iray tamin'ireo governorantsika, Pontio Pilatus.

Pliny the Second

Ny governora romana iray tamin'ny taona 112 dia nanoratra ny Emperora Trajan hoe: "Izy ireo (Kristiana) nivory tamin'ny androvoatondro talohan'ny mazava, raha nihira hiram-pivavahana ho an'i Kristy ho Andriamanitra izy ireo ary nifatotra tamin'ny fianianana manetriketrika tsy hanao asa ratsy na inona na inona ... taorian'izay fanaon'izy ireo ny misaraka, ary avy eo dia mihaona indray mba hihinana, fa hanin'olon-tsotra tsara fanahy."

Seutonius

Nanoratra momba an'i AD ny mpandalina sy tompon'andraikitra ao amin'ny lapan'ny mpanjakatamin'ny andron'i Hadrian 120 ao amin'ny fiainan'i Klaodio. "Raha mbola nanakorontana foana ny Jiosy noho ny fitaoman'i Kristy, dia noroahin'i Klaodio hiala tany Roma izy ireo.

I Josèphe dia mpahay tantara jiosy romanina tamin'ny taonjato voalohany, izay teraka tany Jerosalema — anisan'ny Jodia romana tamin'izany — tamin'ny taona 33 am.f.i. Nanana fanamarihana mahaliana i Josèphe. "Ary tamin'izany andro izany dia nitsangana Jesosy, lehilahy hendry, raha hataontsika hoe lehilahy tokoa Izy; fa mpanao asa mahagaga Izy, mpampianatra ny olona izay mandray ny fahamarinana amin'ny fahafinaretana. Ary naharesy jiosy maro sy Grika maro Izy. Izany lehilahy izany no Mesia. Ary nony nohelohin'i Pilato tamin'ny hazo fijaliana Izy noho ny fitaoman'ny lehibentsika, dia ireo izay tsy tia Azy hatramin'ny andro fahatelo no nisehoany tamin'ireo. indray, araka ny efa naminanian'ny mpaminany sy nilaza zava-mahagaga maro hafa momba Azy, ary na dia ankehitriny aza dia tsy mbola maty ny firazanan'ny Kristiana, izay nomena azy araka izany.

Ity teny manaraka avy amin'ny FF Bruce ity dia mamintina izany mazava tsara. "Na inona na inona mety hitranga nieritreritra ny porofo avy amin'ny mpanoratra jiosy sy jentilisatany am-boalohany... izany no farafaharatsiny, satria ireo izay mandà ny fijoroana ho vavolombelon'ny asa soratra kristiana, ny toetra ara-tantaran'ijesosy mihitsy.

Ny mpanoratra sasany dia mety manao kilalao amin'ny angano momba an'i Kristy', saingy tsy manao izany izy ireo noho ny antony. porofo ara-tantara. Ny maha-tantaran'i Kristy dia toy ny axiomatic (miharihary tena) ho an'ny tsy miangatra mpahay tantara ho toy ny historicity an'i Julius Caesar. Tsy ny mpahay tantara no mampielany ny teoria momba ny 'angano Kristy'."

Famaranana

Ijesoa avy any Nazareta no zava-miafin'Andriamanitra. Nanaraka ny fakam-panahy nataon'i Satana, ilay anjely mpikomy, iJesosy, dia nanomboka nanambara ny hafany momba ny famelan-keloka sy ny famonjena. Taorian'ny sorompanavotan'iJesosy

sorona (fanomboana), ny fitsanganany tamin'ny maty ary ny fiakarany, ny hafatry ny fampihavanana

nambara sy natolotra ny olona rehetra. Izay rehetra mametraka ny finoany sy ny fitokisany ary ny fankatoavanyAzy dia ampihavanina amin'ny Mpamorona azy ary apetraka ao amin'ny Vatan'i Kristy, dia ny fiangonany.

1. Rehefa nataon'ijaona batisa (naroboka) Jesosy

- a. ___ Nisokatra ny lanitra.
- b. ___ Nidina teo Aminy ny Fanahin'Andriamanitra.
- c. ___ Nisy feo nanao hoe: "Ity no Zanako malalako Izay sitrako."
- d. ___ Ireo rehetra voalaza etsyambony ireo
- e. ___ Tsy nisy na inona na inona nitranga, izy ihany no lena

2. Naka fanahy an'ijesosy ny Devoly noho ny faniriany

- a. ___ Sakafo
- b. ___ Hery
- c. ___ Zavatra ara-nofa

3. Nilaza tamin'ilay vehivavy Samaritana ijesosy fa Izy no Mesia

Marina ___ Diso ___

4. Amin'ny alalan'i Kristy no ihavanana amin'Andriamanitra ny olona.

Marina ___ Diso ___

5. Inona no nitranga nandritra ny fisamborana sy fitsarana an'ijesosy?

- a. ___ nanontany momba ny fampianarany
- b. ___ nokapohiny ny tavany
- c. ___ natolotra an'i Pilato hotsaraina
- d. ___ hita fa tsy meloka
- e. ___ nokapohina
- f. ___ dia nasiana satroboninahitra tsilo teo amin'ny lohany
- g. ___ nambaran'i Pilato hoe "Mpanjaka rahajiosy"
- h. ___ Ireo rehetra voalaza etsyambony ireo